

Universal Declaration of Human Rights -Khowar

انسانی حقوقو عالمی منشور

۱۹۷۸

جنرل اسمبليو قرارداد ۲۱ءے (۱۱۱) ٹھونکشال مسو جوش تاریخ سال ۱۹۷۸

ٹھونکشال مسو جوش تاریخ سال ۱۹۷۸، چار کوسلو جنرل اسمبلي "انسانی حقوقو عالمی منشورو" پاس کوري اغلان اريکه ہو مکمل زکر اچه صفحه گويان۔ ېيہ تاریخي موقعا جنرل اسمبلي تان ممبراناتے زور پرائے که برمبر ملک تان تان ملکه ېيہ منشورو اغلانو کورار۔ وا ہمو نشووا شاعتھ حصہ گانار۔ مثلا ہمو چھاپ کوري عوامی ژاغه چاکيکوبنڊو بستو کورار، وا خاص کوري سکوله وا علمي ادارين ہموروئے طالب علمانتے ہمو بارا تفصيلو سورا لو ديونو بائے۔ وا ېيہ سلسله کيھ ملکو یا علاقو سودی امتیازی سلوک کورونو مو بائے۔

اخري مستند مسوده محکمه اطلاعات چارکوسل نيويارك

انسانان حقوق عالمی منشور

تمهید:

ہر انسانو ذاتی عزت و حرمت و انسانانان مساوی وا ناقابل انتقال حقان تسلیم کوريک دنيا ازادی اوچے انصافو وا امنو بنیاد شير،

کوريکو کي انسانو حقار لپرواہبی وا تو بے حرمتی اکثر ہش وحشيانه کورمان (شكله) بيتي پروشہ گيتي شير کي ہے وجهين ديتی انسانی ضمیروتے بو تکلیف توري شير خور عام رویان توقع ېيہ بہچی گيتي شير که اى ہش دنيا وجودا گیار که ہتیرا ہر اى نفریو تان لوؤ دیکو تان عقیدو سورا عمل کوريکو ازادی بائے وا بوہتونی اوچے نفترار پاک بائے،

ېيہ ضروري شيرکی انسانان حقوق قانونو سورا عمل کوريکو صورته محفوظ کورونو بائے۔ وا رویانتے ېيہ موقعو دیونو مو بائے کي بیت محبور بيتي جبرو اوچے ظلم وا زيادتيو خلافه روپهی بغافت کونی۔ وا ہے بچین ضروري شير که قومان موژی یاردوستی اوچے محبتو رشتہ زيادونو بائے،

هے بچین چارکوسلو ممبر ملک تان ائینه (چارڑڈ) انسانانان بنیادی حقوق، رویان عزتو واقدرو عورتاناں اوچے موشانان موژی برابریو حقوق بارا تان یقینو دوباره تصدیق کوریتانی واای ازاد و خوشگوار معاشرتی ترقیوت تقویت دیکو وا زندگیو ترقیو ارادو کوریتانی، کوریکوکی ممبر ممالک ہیه عہدو کوری اسونی که ہیت اقوام متحدو سوم ایبیتی پورا دنیا اوصولاً وا عملاً انسانی حقان اوچے بنیادی ازادیان زیدار زیاد احترامو کونی وا کورینی،

ہے عہدو تکمیل کوریکو باچے بو ضروری شیر که ہے حقان اوچے ازادیان بارا سف ہوش کورانی لہذا

جنل اسمبلی

اعلان کویان که

انسانان حقوق ہیه منشور تمام قومان بچے حقان حاصل کوریکو مشترکہ معیار بؤے کوریکو کی ہر ای نفری وا معاشرو ہر ای ادارہ ہیه منشورو تان پروشٹه لاکھی تعلیم اوچے تبلیغو ذریعہ ہے حقان اوچے ازادیو بچے رویان موژا احترام پیدا کورانی، ہیتان قومی اوچے بین القوامی کاروائیان ذریعہ ممبر ملکان اوچے بتے قومان بچے کہ ہتیت ممبر ملکان مه تحت اسونی، ہمی اصولان اپناو کوریکو بچے وختو سوم جوسته جوسته کوشش کورانی۔

دفعہ ۱:

تمام انسان ازاد وا حقوق اوچے عزتو لحاظاً برابر پیدا بیتی اسونی۔ وا ہیتانے عقل اوچے ضمیر دیونو بیتی شیر ہیغین دیتی ہیت تان موژی ایوال ایوالیو سوم شئیلی سلوک (بھائی چارگی) کوریلیک۔

دفعہ ۲:

ہر ای نفری ہے حقوقان مستحق کھیوکہ چارکوسلو اغلانیه زکرکورونو بیتی شیر، قومیت، رنگ و نسل، جنس، زبان، مذہب، سیاسی تفریق، معاشرہ خاندانی حیثیت یا ملکھویا علاقو بنیادا کوسو دی امتیازی سلوک کورونو نو بؤے۔

ہیغار علاوه کیه دی سیاسی، علاقائی، بین القوامی حیثیتو مطابقہ ملکھو یا علاقو سوم دی کی کیه نفری تعلق لاکھویان ہے آزاد علاقہ ہویا کی کیه ملکو قبضا شیر یا سیاسی حیثیته ملکھو سورا کیه پابندی شینی، بتے ملکو شہری بیکو حیثیته دی کوسو امتیازی سلوک کورونو نو بؤے۔

دفعہ ۳:

ہر نفریوتے تان ڙانو، ازادیو وا ذاتی تحفظو حق حاصل شیر۔

دفعه ۳:

کوس دی غلام ساؤزیئے حالیکو اجازت نوبئے وا غلامیو اوچے روئے بیزیمیکو کیه
دی قسمه وا کیه دی شکلا کی ہوئے ممنوع قرار دیونو بیتی شیر -

دفعه ۴:

کوس دی جمسانی اذیت ، یا ظالماںه ، شوم طریقه، غیر انسانی یا ذلیل کوری سزا دیونو
نوبئے -

دفعه ۵:

ہر کوستے بیه جق حاصل شیر کی قانون ہر ڈاغہ ہتو وجودو(شخصیتو) تسلیم کوئے -

دفعه ۶:

قانونو غیچہ ہر ای انسان برابر وا ہر ایوالیوتے بیلا تفریق قانونه تحفظ حاصل شیر، وا ہیه
اغلانو خلافہ کوسوم دی کیه دی قسمه کی تفریق کورونو ہوئے یا تفریق کوریکو ترغیب
دیونو ہوئے ہیغار بچ بیکو بچے بیه اغلانیه سفوٹے برابر حق دیونو بیتی شیر -

دفعه ۷:

ہر ایوالیوتے بیه حق حاصل شیر کی ہیه اغلانیه دیرو بنیادی حقان خلاف ورزیو صورته
ملکھو بال اختیار قومی عدالتہ بی تان حقوق پچے موثر قانونی ڈانگ کوریکو حق حاصل
شیر -

دفعه ۸:

کوس دی صرف حاکمو یا باچھائی حکمو سورا بندی، نظر بند یا علاقاری داڑونو نوبئے

دفعه ۹:

کوس سو را دی فوجداری قانو تھتھے الزام گیکو صورته بتے وختہ پت ای نفری بے گناہ
تصور کورونو ہوئے کی کیه و ت کی ای بال اختیار عدالتہ ہورو تے تان بے گناہیو ثابت
کوریکو بچے پورا وخت دیونو نوبئے وا ثبوت ان سورا ہورو مجرم ثابت کورونو نوبئے -

دفعه ۱۰:

۱- کوس سو را دی فوجداری قانو تھتھے الزام گیکو صورته بتے وختہ پت ای نفری بے گناہ
تصور کورونو ہوئے کی کیه و ت کی ای بال اختیار عدالتہ ہورو تے تان بے گناہیو ثابت
کوریکو بچے پورا وخت دیونو نوبئے وا ثبوت ان سورا ہورو مجرم ثابت کورونو نوبئے -
۲- کوس دی بتے کورمو سو را سزا دیونو نوبئے کہ بتے کورمو کوریکو یا ارتکابو وختہ بین
القومی یا ملکی قانونو مطابقہ ہو قابل سزا جرم تصور کورونو نوباؤ او شوئے -

دفعه ۱۲:

کیه نفریو دی ذاتی یا نجی ذندگیو، خانگی ذندگیو، دورومعامله، خطوطکتابته، وا هتو مصروفیته بے جا طوراً مدخلت نوکوريکو حقو دويان، وا ہو شہرتو داغ دار کورونو نوبئے، قانون ہرانسانوتے ہش کورماری تحفظ دويان۔

دفعه ۱۳:

۱- قانونو مطابقه ہرای انسانوتے یہ حق حاصل شیر کی ہسے تان مرضيو مطابقه ہئے ہائی (حرکت کوريکو) بیکوبئے وا تان مرضيه کورا ہال بیکوبئے۔

۲- ہرای نفریوتے یہ حق حاصل شیر کی تان ملکو پیخھی بیکوبئے وا کیه وت دی اچھی تان ملکوتے کی ہائے گیکوبئے

دفعه ۱۴:

ا- ہر ایوالیوتے یہ حق حاصل شیر کی ہسے تان سورو تکلیفار (جانب دار عدالتی سزار) بچ کوريکو بچے خور ملکه ہال بیکو درخواست کوئے، اجازت بیکو صورته ہتیغار فائدہ اوسنیر۔

۲- یہ حقو پش عدالتی سزان خلافه استعمال کورین نوبئے کی ہیت غیر سیاسی وا پش کورمان وجہین دیونو بیتی اوشوئے کی ہیس چارکوسلو اوصولان دی خلاف ورزی جوشونو بويان۔

دفعه ۱۵:

۱- ہرنفریوتے شہریتو/قومیتو (نیشنلٹی) حق حاصل شیر۔

۲- حاکمو یا باچھو حکمو سورا کوس قومیtar/شہریtar انکار کورونو نوبئے یا کوس شہریت تبدیل کوريکار محروم کورونو بئے۔

دفعه ۱۶:

۱- عورتاناں اوچے موشانانتے کیه وت کی عاقل بالغ ہونی ہیتان سورا مذہبو، ذاتو یا قومیتو کیه دی قسمہ پابندی نوبئے، ہیتانتے برابر حق حاصل شیر کی ہیت تان خواہیشو سورا شادی کوری، تانتے دور اباد کونی، شادیو معامله، وا خانگی زندگیه وا طلاقو معامله موشو اوچے عورتوتے برابر حق حاصل شیر۔

۲- نکاح جو کھاڑان موشو اوچے عورتو رضامندیو سورا بئے

۳- خاندان معашرو فطری وا بنیادی حصہ (اکائی) شیر ہوتے تحفظ دیک حکومتو اوچے معاشرو ذمہ داری شیر۔

دفعہ ۱۷:

۱- ہرانسانوتے غیڑی وا کوسوای بیتی جائیداد ساؤزیکو حق حاصل شیر

۲- کیه انسانو دی ذبردستی ہتو حقار محروم کورونو نوبئے

دفعه ۱۸:

کیه انسانوت دی تان رایو اظهار کوریکو، ضمیر و آزادیو وا مذهب پورا حق حاصل شیر،
بمی حقان موزی عقیدو یا مذهب تبدیل کوریکو، غیزی یا کوسو ایبیتی تان عقیدو
تبیغ کوریکو، تان عقیدو سورا عمل کوریکو، وا مذهبی رسمان سورا عمل کوریک دی
حق شامل شیر-

دفعه ۱۹:

بر نفریوتے رائے قائم کوریکو، وا تان رایو اظهارو کوریکو حق حاصل شیر، پس حقوق موزی
بیه لودی شامل شیر کی ای انسان سرحدان خیالونو لاکھی (کیه ذریعه دی) معلومات
حاصل کوری، ای رائے قائم کوری وا ہتے رایو اظهارو کوریکو دی حق حاصل شیر

دفعه ۲۰:

۱- بر ای نفریوتے پرامن طریقه ایوال ایوالیو سوم ملاؤ بیکو، وا تنظیم ساوزیکو ازادی
حاصل شیر

۲- کوس دی محجور کوری کیه تنظیمو ممبر ساوزینو نوبئے-

دفعه ۲۱:

ا- بر ای نفریوتے تان ملکه حکومته براہ راست یا ازادیو سورا منتخب بیرو نمائندو ذریعه
حصہ گانیکو حق حاصل شیر،

۲- بر نفریوتے تان ملکه سرکاری نوکری گانیکو حق حاصل شیر

۳- رویان مرضی حکومت یا اقتدار گانیکو بچے ضروری جوشونو بؤے، وا وخت وخته ازاد
انتخابو ذریعه رویان سار رائے گانونو بؤے وا ہیه انتخاب برابریو سطحه وا خفیه ووٹو
ذریعه ع بؤے-

دفعه ۲۲:

معاشرو ای فرد بیکو حیثیتہ برای ممبروتے تحفظ حاصل شیر وا ہیه حق دی کی ہیس
ملکو نظام اوچے وسائلن پوشش لاکھی قومی وا بین القوامی تعاونو سورا ازاد
اقتصادی، معاشراتی وا ثقافتی حقان حاصل کوئے کی بیت ہو عزتو اوچے وقار وا ہو
شخصیتو ازادانہ ترقیو باچے لازم شینی-

دفعه ۲۳:

۱- بر کوستے ملازمت کوریکو، تان چیته پیشه اختیار کوریکو، کورمو ڈاغه موافق حالتو،
معقول شرائطو سورا روزگارو وا بے روزگاریار تحفظو حق حاصل شیر-

۲- برایوالیوتے کیه دی قسمو تفریقار غیرای قسمه (کوستے کم یا کوستے زیاد نو)
کورمو ای برابرا معاوضو حق حاصل شیر-

۳- ہر ای نفریوتے کاکی کوروم کویان معقول معاوضو حق حاصل شیر کی ہتو سورا ہے تان وا تو خاندان عزتو سورا ذندگی تیرینی۔ ضرورت کی پورتائے معاشراتی تحفظو طریقہ کارو ذریعہ ہے معاوضہ اضافہ کوریکو بش بائے۔

۴- ہر ای نفریوتے تان حقو تحفظو بچے تجارتی تنظیم ساؤزیکو یا کیا تجارتی تنظیمه شامل بیکو حق حاصل شیر۔

دفعہ ۲۴:

ہر ای نفریوتے ارام کوریکو حق حاصل شیر، گھنٹان مقدارا کورمو تنخوار علاوه ہے موژی چٹھی (پیسو سوم جوستہ چٹھی) دی شامل شینی۔

دفعہ ۲۵:

۱- ہر ای نفریوتے تو خاندانو بچے صحت مناسب معیار زندگیو، خوراکه، زاپ ہال بیکو ڈالاگو، صحتو خیالو لاکھیکو وا خور معاشرو ضروریاتان پورا کوریکو معاشراتی مراغات شامل شینی۔ وا بیروزگاری، لہازی، معدنوئی، زاروئی وا ہر ہتے حالت کی ہیس ہتو واسار نیشی شیر ہتو خلافہ تحفظو حق حاصل شیر۔

۲- خیق اڑیو اڑیلی وا نان خصوصی توجہ وا امدادو مستحق اسونی۔ بتے خیق کی ہے شادیار پروشٹی پیدا بیتی اسورا کی ہے شادی کوریکار اچی پیدا بیتی اسور کھاڑانے معاشرہ ای قسمہ تحفظ دیونو بیتی شیر۔

دفعہ ۲۶:

۱- ہر ای نفریوتے سبق ریکو حق حاصل شیر۔ مفت تعلیمو، کم ازکم شروغو وا بنیادی درجه تعلیم مفت بوئے، ابتدائی تعلیم لازمی بوئے، فنی وا تکنیکی تعلیم حاصل کوریکو انتظامو کورونو بوئے، قابلیتو بنیادا اغلی تعلیم حاصل کوریکو ہر کوستے مساوی طورا ممکن ساؤزونو بوئے۔

۲- تعلیمو مقصد انسانی ذندگیو بہتری شیر، وا تعلیم انسانی حقوقو سورا عمل کوریکو وا ایوال ایوالیو عزتو اوچے احترامو کوریکه مدد گار بويان، تعلیم تمام قومان مذہبی وا نسلی گروبان موژی ایوال ایوالیو ہوش کوریکو، برداشتوا احترامو ذریعہ ساؤز بويان وا ہیغار پروشٹی بی دنیا امنو امن برقرار لاکھیکه اقوام عالمو مدد گار بويان۔

۳- نان تاتانے ہیہ حق شیر کی بیت فیصلہ کونی کی بیتان اڑیلیانے کیہ قسمہ تعلیم دیونو بوئے۔

دفعہ ۲۷:

۱- ہر کوستے قومو ثقافتی زندگیه ازادیو سورا حصہ گانیکو، ادبائی فائدہ حاصل کوریکو سائنسی ترقیہ وا ہیغار فائدہ گانیکو حق حاصل شیر۔

۲- ہر کوستے ہیہ حق حاصل شیر کی ہتو مادی مفادو حفاظتو کورونو بائے کی ہیس ہو سائنسی علمی یا ادبی تصنیفو سورا ہوتے حاصل بويان۔

دفعه: ۲۸

برای نفریوته بین القوامی نظامه شامل بیکو حق حاصل شیر وا ہیه اغلانیه کیه دی
حقان لوؤ دیونو بیتی شینی بیت ہرای شہریوته حاصل شینی-

دفعه: ۲۹

۱- برای نفریو سورا معاشرو ہیه حق شیر، کوریکو کی معاشره حال بیتی ای انسانو
نشونما ممکن شیر-

۲- تان حقو اوچے ازادیار فائدہ او سنیکو بچے انسان ہتے حدودان پابند بوئے کھیوکی
خوران ازادیووا حقان تسلیم کوریکو وا ہتے احترامو بچے یا جمهوری نظامه اخلاق، امن
عامووا عام فلاح بھبودو مناسب لوازماتان پورا کوریکو بچے قانونی طورا لاگو کورونو بیتی
شینی-

۳- ہمی ازادیان کیه صورتہ دی اقوام متحدو قانونو اوچے اوصولان خلافه استعمال
کورونو نوبوئے-

دفعه: ۳۰

ہیه اغلانیار کیه دی پشن لوؤ مطلب گانین نوبوئے کی کیه ملکو، کیه قومو، یا موشو
کیه پشن سرگرمیه مصروف بیکو یا پشن کورمو کوریکو حق پیدا بوئے کی ہتو مطلب
ہمی حقان خلاف بوئے کیاغ کی ہیه اغلانیه بیان بیتی شیر.

Published by the office of public information, United Nations

Universal Declaration of Human Rights (Khowar)

Reprinted in U.N. OPI /15...15377...June 1965-5M

ترجمہ: فرید احمد رضا بونی چترال
صدر مادر ٹانگ انسٹیٹوٹ فار ایجوکیشن اینڈ ریسرچ